

Степанюк Тетяна Анатоліївна

Заклад дошкільної освіти №9 «Ластівка» Черкаської міської територіальної громади

«Формування екологічно-, економічно- і соціально- доцільної поведінки дошкільників у контексті освіти для сталого розвитку»

Анотація

В статті акцентовано увагу на важливості виховання екологічної свідомості, соціальної відповідальності, економного використання ресурсів та розвитку особистісної активності дітей у контексті сталого майбутнього.

Описано важливість різних форм роботи з дітьми, що базуються на формуванні у них відповідального споживання змалечку на ігрових, дослідницьких та інтегрованих підходах. Проаналізовано необхідність формування у дошкільників базових уявлень про відповідальне та економне ставлення до природи та природних ресурсів. Звернена увага на шляхи формування раціональних та ресурсозберігаючих моделей поведінки у період становлення свідомості дошкільників. У даній статті висвітлена проблема використання макулатури як вторинної сировини та дані рекомендації щодо проведення з дітьми дослідницької діяльності по виготовленню паперу.

Немає нічого важливішого за ЖИТТЯ - життя кожного і людства в цілому, життя нашої планети. Для забезпечення довготривалого збалансованого розвитку людства потрібна така система цінностей, у якій захист і збереження природи, зокрема й людини як її невід'ємної частки, вважались би такою ж святістю, як і саме життя. Якщо ми продовжимо експлуатувати Землю тими ж темпами, як зараз, наше майбутнє виявиться під загрозою. Та все ж, багато хто з нас вірить, що у нас є вибір і ми можемо змінити ситуацію. Один із способів довести цю думку до людей – допомогти нашим дітям зрозуміти, що є межа такої бездумної експлуатації ресурсів, і що якщо почати діяти зараз, у нас ще є надія Реалізації ідей сталого розвитку в дошкільному закладі переконливо доводить, що формування навичок, орієнтованих на сталий розвиток варто починати з дошкільного віку і ми, дорослі, маємо допомогти нашим дітям зрозуміти, що є межа бездумної експлуатації ресурсів. Тому реалізація в роботі дошкільного закладу ідей освіти для сталого розвитку передбачає засвоєння дітьми надзвичайно важливих навичок екологічної, економічної й соціальної доцільної поведінки, без якої неможливе створення та існування суспільства стійкого благополуччя.

Головна мета освіти для сталого розвитку полягає у сприянні засвоєнню дошкільниками знань, вмінь та переконань, які дають змогу впроваджувати рішення спрямовані на підвищення якісного рівня життя і, які не загрожують можливостям наступних поколінь задовольняти свої потреби.

Реалізуючи завдання освіти стало розвитку, потрібно розвивати у дітей звички й моделі поведінки, що відповідають сталому розвитку:

- розвивати розуміння дошкільниками необхідності збереження ресурсів планети та особистої причетності до майбутнього суспільства і природи;
- формувати в дітей початкові уявлень про дії та поведінку, орієнтовану на сталий розвиток та виховувати у дітей звички і моделі поведінки, що відповідають сталому розвитку, бажання діяти в цьому напрямі.

Для реалізації ідей освіти сталого розвитку педагогам потрібно формувати у дітей впевненість у власних силах і можливостях та створювати умови для появи у дітей ентузіазму і почуття задоволення від результатів виконання дій і вироблення звичок поведінки, орієнтованих на сталий розвиток.

Міні – проект «Папір у нашому житті. Виготовлення паперу.»

Проект включає теоретичну і практичну частини.

Актуальність : провівши дослідження з папером, вивчаючи його особливості та властивості діти зможуть дізнатися багато нового і цікавого. Висвітлена проблема використання макулатури як вторинної сировини . Переробка паперу (макулатури) акцентована на збереження дерев.

Мета:

- З'ясувати значення паперу в житті людини , виробляти вміння розпізнавати різні види паперу ;
- Формувати в дітей уявлення про технологію виготовлення паперу з макулатури ;
- Тренувати навички роботи в групі, учити шукати відповіді на цікаві запитання розвивати вміння обмінюватися думками.

Завдання дослідження: з'ясувати, як виготовляють папір з макулатури.

Неможливо уявити собі наше життя без паперу, який ми у різний спосіб використовуємо щоденно: книги, газети, робочі записи, серветки, туалетний папір, обгортки, листівки тощо. Але за папір ми сплачуємо дуже високу ціну, адже його виробляють з дерев, вирубуючи цілі ліси. Щоб зберегти наших зелених друзів, дуже важливо використовувати папір ощадливо, до крихітного клаптика.

Основою для виготовлення паперу служить деревина. Щорічно для виробництва паперу в світі вирубують мільйони дерев. Ось чому важливо готувати новий папір зі старої, вже використаної, тобто з макулатури.

Папір - один з найбільш поширених матеріалів в нашому житті, він використовується у побуті, бізнесі, освіті та багатьох інших сферах. Але він також є одним з найбільш відновлюваних матеріалів, який може мати "друге життя". У цьому міні – проекті розглянута ідея та метод переробки макулатури для створення паперу.

У межах проекту проводяться дослідження з папером з метою уточнення уявлень дітей щодо його властивостей:

- ✓ Папір мнеться (зім'яти різні види паперу, визначити, які мнуться легше).
- ✓ Папір рветься (розірвати різні шматочки паперу, який папір легше рвати).
- ✓ Папір намокає у воді (занурити папір у підфарбовану воду).
- ✓ Папір гнеться (зігнути різні види паперу, розігнути, спробувати вирівняти).
- ✓ Папір горить (обговорити з дітьми, чому такий дослід проводити небезпечно).

Дітям дають знання про те, що різні види паперу мають різне призначення. Папір для письма — з нього виготовляють зошити. Газетний, друкарський, офісний — для друку. Декоративний — для створення книжкових палітурок. Пакувальний — для упаковки харчових продуктів. Кольоровий — для творчих робіт. Щоб дізнатися про властивості паперу, дітей запрошують до лабораторії, де діти на основі дослідження шукають відповіді на цікаві запитання, розвивають вміння обмінюватися думками та відповідати на проблемні запитання. Діти дізнаються: про те, що папір буває за своєю будовою тонкий і товстий. Папір буває міцним і не міцним. Папір боїться води. Папір може різатися ножицями або розриватися руками. Папір можна склеїти. Папір має різну поверхню.

В межах проекту дітям розповідають, що людина використовує дуже велику кількість паперу в житті, і щоб не рубати даремно дерева в лісі, нам потрібно дбайливіше ставитися до паперу, економніше використовувати в нашому побуті: прочитані книги та журнали не викидати, а здавати їх у макулатуру, де папір набуде другого життя.

Результатом міні-проекту є усвідомлення дітьми знань про те, що використання макулатури рятує дерева від вирубки та, що макулатуру можна використовувати для виробництва нового паперу, різних паперових виробів. Знаючи, на що здатна макулатура, діти розуміють масштаб проблеми, і у них виникає бажання збирати макулатуру

Пошуково – дослідницька діяльність в міні – лабораторії :

« Друге життя паперу »

Дітям пропонується розірвати папір на дрібні шматки. Вони не повинні бути надто маленькими. Це потрібно для того, щоб зберегти щільність і міцність кінцевої продукції. Заливаємо подрібнений папір теплою водою (до покриття маси), далі потрібно розім'яти все це блендером. Маса повинна стати рихлою, зрідженою одномірною масою, *ніби «кашка»*, в яку можна додати харчовий барвник. Далі до отриманої «кашки» додають клей (*щоб папір був міцніший*). Наступне, що потрібно зробити – процідити (*щоб прибрати зайву рідину*). Для цього знадобиться рамка із сіткою. Діти накладають «кашку» в сито і прибирають зайву вологу. «Кашку» із сита потрібно обережно перенести на рушник і розклати качалкою (*щоб папір став рівним*). Потім залишається лише дочекатися коли папір висохне. Після цього можна буде з нього щось виготовити, наприклад, листівку. Вихователь звертає увагу дітей що сьогодні, виготовивши папір, вони врятували кілька дерев від вирубки.

Висновок: Використання макулатури рятує дерева від вирубки. Із переробленої макулатури виготовляють продукцію вторинного вживання: коробки, пакети, стакани, конверти, блокноти, туалетний папір та інше.

Посилання на джерела :

Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку : навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів / Н. Гавриш, О. Саприкіна, О. Пометун; за заг. ред. О. Пометун. – Д.: «ЛІРА», 2014. – 120 с.

Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; наук. ред. Г.В. Беленька; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. — 352с.

О. Пометун, Н. Гавриш, «Дошкільнятам – освіту для сталого розвитку: діємо разом», навчально-методичний посібник для вихователів дітей п'ятого року життя, Київ, «Педагогічна думка», 2017